

21-боб. Товарни божхона режимларига жойлаштирилаётгандаги рухсат бериш тартиб-таомиллари

132-модда. Рухсатнома олишни назарда тутувчи божхона режимлари

Товарни реэкспорт, вақтинча олиб чиқиш, божхона ҳудудидан ташқарида қайта ишлаш, реимпорт, вақтинча олиб кириш, божхона ҳудудида қайта ишлаш, йўқ қилиш ёки давлат фойдасига воз кечиш божхона режимига жойлаштириш божхона органи томонидан берилган тегишли рухсатнома асосида амалга оширилади.

133-модда. Товарни божхона режимларига жойлаштиришга рухсатнома олиш учун зарур бўладиган ҳужжатлар

Товарни божхона режимларига жойлаштиришга рухсатнома олиш учун ваколатли шахс товар қайси божхона органи фаолият кўрсатиш зонасида турган бўлса, ўша божхона органига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

1) реэкспорт божхона режими учун — рухсатнома бериш тўғрисидаги ариза. Бунда илгари эркин муомалага чиқариш (импорт) божхона режимига жойлаштирилган товарга нисбатан тегишли ваколатли органлар томонидан берилган, товарнинг қайтарилишига сабаб бўлган нуқсонлар ва бошқа ҳолатлар аниқланганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар аризага илова қилинади;

2) вақтинча олиб чиқиш божхона режими учун:

рухсатнома бериш тўғрисидаги ариза;

товарни етказиб бериш ёки топшириш тўғрисидаги контракт (шартнома, келишув) (товар ижара, лизинг

шартномаси, кафолатли хизмат кўрсатиш ва инвестиция лойиҳаси доирасида вақтинча олиб чиқилган ҳолларда);

3) реимпорт божхона режими учун — рухсатнома бериш тўғрисидаги ариза. Бунда илгари экспорт божхона режимига жойлаштирилган товарга нисбатан тегишли ваколатли органлар томонидан берилган, товарнинг қайтарилишига сабаб бўлган нуқсонлар ва бошқа ҳолатлар аниқланганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар аризага илова қилинади;

4) вақтинча олиб кириш божхона режими учун:

рухсатнома бериш тўғрисидаги ариза;

товарни етказиб бериш ёки топшириш тўғрисидаги контракт (шартнома, келишув) (товар ижара, лизинг шартномаси, кафолатли хизмат кўрсатиш ва инвестиция лойиҳаси доирасида вақтинча олиб кирилган ҳолларда);

товарнинг кузатув ҳужжатлари;

5) давлат фойдасига воз кечиш божхона режими учун — рухсатнома бериш тўғрисидаги ариза.

Товарни божхона режимларига жойлаштиришга рухсатнома олиш учун ваколатли шахсдан ушбу модданинг [биринчи қисмида](#) кўрсатилмаган бошқа ҳужжатлар тақдим этилишини талаб қилишга йўл қўйилмайди.

134-модда. Товарни божхона ҳудудидан ташқарида (ҳудудида) қайта ишлашга ва товарни йўқ қилишга рухсатнома олиш учун зарур бўладиган ҳужжатлар

Товарни божхона ҳудудидан ташқарида (ҳудудида) қайта ишлашга ва товарни йўқ қилишга рухсатнома олиш учун ваколатли шахс товар қайси божхона органининг

фаолият кўрсатиш зонасида турган бўлса, ўша божхона органига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

1) божхона ҳудудидан ташқарида қайта ишлаш учун:

рухсатнома бериш тўғрисидаги ариза;

қайта ишлашнинг технологик жараёни тўғрисидаги маълумотлари бўлган техник-иқтисодий асослар (ҳисоб-китоблар), шунингдек ваколатли органларнинг ва (ёки) ваколатли ташкилотларнинг (шу жумладан божхона лабораторияларининг) қайта ишлаш маҳсулотларининг чиқиш нормаларини белгилаш учун аниқ қайта ишлаш технологик жараёнига асосланган хулосалари;

қайта ишлашни амалга ошириш учун асос бўлган контрактнинг (шартноманинг, келишувнинг) ёки товарни қайта ишлаш учун олиб чиқишга ва қайта ишлаш маҳсулотларини олиб киришга доир контрактнинг (шартноманинг, келишувнинг) кўчирма нусхаси;

2) божхона ҳудудида қайта ишлаш учун:

рухсатнома бериш тўғрисидаги ариза;

қайта ишлашнинг технологик жараёни тўғрисидаги маълумотлари бўлган техник-иқтисодий асослар (ҳисоб-китоблар), шунингдек ваколатли органларнинг ва (ёки) ваколатли ташкилотларнинг (шу жумладан божхона лабораторияларининг) қайта ишлаш маҳсулотларининг чиқиш нормаларини белгилаш учун аниқ қайта ишлаш технологик жараёнига асосланган хулосалари;

қайта ишлашни амалга ошириш учун асос бўлган контрактнинг (шартноманинг, келишувнинг) ёки товарни қайта ишлаш учун олиб киришга ва қайта ишлаш маҳсулотларини олиб чиқишга доир контрактнинг (шартноманинг, келишувнинг) кўчирма нусхаси;

3) товарни йўқ қилиш учун — рухсатнома бериш тўғрисидаги ариза.

Товарни божхона ҳудудидан ташқарида (ҳудудида) қайта ишлашга ва товарни йўқ қилишга рухсатнома олиш учун ваколатли шахсдан ушбу модданинг [биринчи қисмида](#) кўрсатилмаган бошқа ҳужжатларни тақдим этилишини талаб қилишга йўл қўйилмайди.

135-модда. Рухсатнома бериш тўғрисидаги ариза

Рухсатнома бериш тўғрисидаги аризанинг шакли Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси томонидан белгиланади.

Рухсатнома бериш тўғрисидаги аризада ваколатли шахсининг электрон манзили кўрсатилиши мумкин. Рухсатнома бериш тўғрисидаги аризада ваколатли шахсининг электрон манзили кўрсатилганлиги унинг ўз аризаси бўйича қабул қилинган қарор тўғрисидаги хабарни ахборот тизими орқали электрон шаклда олишга бўлган розилигидир.

Ушбу Кодекснинг [133](#) ва [134-моддаларида](#) кўрсатилган ҳужжатлар ваколатли шахс томонидан божхона органига Интерактив давлат хизматларининг ягона портали орқали «бир дарча» принципи бўйича тақдим этилади.

Ваколатли шахс томонидан тақдим этилган ҳужжатларда кўрсатилган маълумотлар божхона органи унинг аксини тасдиқламагунича барча ҳолларда тўғри деб ҳисобланади.

Рухсатнома бериш тўғрисидаги аризада кўрсатилган маълумотларнинг тўғрилиги учун жавобгарлик ваколатли шахсининг зиммасида бўлади.

136-модда. Рухсатнома бериш тўғрисидаги аризани кўриб чиқиш

Божхона органи тегишли рухсатномани бериш тўғрисидаги аризани олганидан сўнг ушбу Кодексда назарда тутилган талаблар ва шартларга риоя этилганлигини текширади.

Божхона органи:

товарларни реэкспорт, вақтинча олиб чиқиш, реимпорт, вақтинча олиб кириш ва давлат фойдасига воз кечиш божхона режимларига жойлаштиришга;

йўқ қилишга рухсатнома олиш учун аризаларни кўриб чиқаётганда товарларни божхона кўригидан ўтказди.

Божхона ҳудудидан ташқарида қайта ишлаш ва божхона ҳудудида қайта ишлашга рухсатнома бериш тўғрисидаги аризаларни кўриб чиқишда божхона органи:

ваколатли органларнинг рухсатномалари мавжудлигини текширади, агар товарлар ёки қайта ишлаш маҳсулотлари шу органлар томонидан назорат қилиниши лозим бўлса;

қайта ишлаш маҳсулотларининг чиқиш нормасини белгилайди;

қайта ишлаш маҳсулотларининг мажбурий чиқиш нормаларини аниқлашда қийинчилик бўлган тақдирда ўрганиб чиқиш, тадқиқ этиш, текшириш ёки бошқа илмий ва техник жиҳатдан баҳо бериш учун учинчи шахсларни жалб қилади.

137-модда. Рухсатнома бериш тўғрисидаги аризани кўриб чиқиш муддати

Тегишли рухсатнома бериш тўғрисидаги аризани кўриб чиқиш қуйидаги муддатлардан ошмаслиги керак:

1) реэкспорт божхона режимига жойлаштириш учун:

илгари эркин муомалага чиқариш (импорт) божхона режимига жойлаштирилган товарга нисбатан ариза қабул қилинган санадан эътиборан бир ой;

илгари бошқа божхона режимига жойлаштирилган товарга нисбатан, ушбу божхона режимини тугаллаш мақсадида, ариза қабул қилинган санадан эътиборан ўн иш куни;

2) вақтинча олиб чиқиш ва вақтинча олиб кириш божхона режимларига жойлаштиришга беш иш куни;

3) божхона ҳудудидан ташқарида қайта ишлаш ва божхона ҳудудида қайта ишлашга бир ой;

4) реимпорт ва давлат фойдасига воз кечиш божхона режимларига жойлаштиришга ўн иш куни;

5) товарни йўқ қилишга ўн иш куни.

Тегишли рухсатнома бериш тўғрисидаги аризани кўриб чиқиш муддати барча зарур ҳужжатлар тақдим этилган санадан бошлаб ҳисобланади.

Божхона органи тегишли қарор қабул қилинган санадан эътиборан бир иш кунидан кечиктирмай ваколатли шахсга тегишли рухсатномани бериши (жўнатиши) ёки рухсатнома бериш рад этилганлиги ҳақида уни ёзма шаклда, шу жумладан ахборот тизими орқали электрон шаклда хабардор қилиши шарт. Рухсатнома ваколатли шахсга Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси томонидан белгиланган шаклда берилади.

Агар божхона органи тегишли рухсатнома бериш тўғрисидаги аризани кўриб чиқиш, рухсатнома бериш ёки уни беришни рад этиш муддати ичида ваколатли шахсга рухсатнома бермаган бўлса ёки беришни рад этмаган бўлса, ушбу модданинг биринчи қисмида назарда тутилган муддат тугаганидан кейин ваколатли шахс божхона органини ёзма равишда хабардор қилган ҳолда товарларни божхона органининг рухсатномаси олинishiini назарда тутувчи божхона режимига жойлаштириш ҳуқуқига эга.

Ушбу модданинг тўртинчи қисмида назарда тутилган ҳолларда, божхона органи ваколатли шахснинг ёзма хабарини олганидан кейин беш иш куни ичида унга рухсатнома бериши шарт. Қабул қилиб олинган санаси кўрсатилган ариза ва ваколатли шахс томонидан божхона органига юборилган ёзма хабар рухсатнома олингунига қадар рухсатномага тенглаштирилади ҳамда товарларни божхона органининг рухсатномаси олинishiini назарда тутувчи божхона режимига жойлаштириш учун асос бўлади.

138-модда. Рухсатнома беришни рад этиш

Рухсатнома беришни рад этишга қуйидагилар асос бўлади:

рухсатнома бериш учун зарур ҳужжатлар ваколатли шахс томонидан тўлиқ бўлмаган ҳажмда тақдим этилганлиги;

товарларнинг ушбу Кодексга мувофиқ рухсатнома олинishiini назарда тутувчи божхона режимига жойлаштириш учун белгиланган талаблар ва шартларга мос эмаслиги;

ваколатли шахс томонидан тақдим этилган ҳужжатларда нотўғри ёки бузиб кўрсатилган маълумотлар мавжудлиги.

Рухсатнома беришни бошқа асослар, шу жумладан мақсадга мувофиқ эмас деган важлар билан рад этишга йўл қўйилмайди.

Рухсатнома бериш рад этилганлиги ҳақидаги хабар рад этиш сабаблари, қонун ҳужжатларининг аниқ нормалари ва ваколатли шахс мазкур сабабларни бартараф этиб, ҳужжатларни такроран кўриб чиқиш учун тақдим этиши мумкин бўлган муддат кўрсатилган ҳолда ваколатли шахсга топширилади (юборилади). Ваколатли шахс рад этиш сабабларини бартараф этиб, ҳужжатларни такроран кўриб чиқиш учун тақдим этишга ҳақли бўлган муддат рухсатнома бериш рад этилганлиги ҳақида хабар олинган кундан эътиборан ўн иш кунидан кам бўлиши мумкин эмас.

Ваколатли шахс рухсатнома беришни рад этишга асос бўлган сабабларни белгиланган муддатда бартараф этган тақдирда, ҳужжатларни такроран кўриб чиқиш, рухсатнома бериш ёки уни беришни рад этиш, ваколатли шахснинг рад этиш сабаблари бартараф этилганлиги тўғрисидаги аризаси ва уларнинг бартараф этилганлигини тасдиқловчи тегишли ҳужжатлар олинган кундан эътиборан беш иш кунидан кўп бўлмаган муддатда божхона органи томонидан амалга оширилади. Ваколатли шахснинг ҳужжатлари такроран кўриб чиқилганлиги учун божхона йиғими ундирилмайди.

Ҳужжатларни такроран кўриб чиқишда божхона органи томонидан илгари хабарда баён қилинмаган рад этиш сабаблари келтирилишига йўл қўйилмайди, бундан илгари кўрсатилган сабаблар бартараф этилганлигини тасдиқловчи

ҳужжатлар билан боғлиқ рад этиш сабаблари келтирилиши мустасно.

Рухсатнома беришни рад этиш тўғрисидаги хабарда кўрсатилган муддат тугаганидан кейин ваколатли шахс томонидан топширилган ариза янги топширилган ариза ҳисобланади ва божхона органи томонидан умумий асосларда кўриб чиқилади.

Ваколатли шахс рухсатнома беришни рад этиш тўғрисидаги қарор, шунингдек божхона органи мансабдор шахсининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан белгиланган тартибда шикоят қилиш ҳуқуқига эга.

139-модда. Рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туриш

Рухсатноманинг амал қилиши қуйидаги ҳолларда тўхтатиб турилади:

товарларни тегишли божхона режимига жойлаштириш талаблари ва шартлари ваколатли шахс томонидан бузилганлиги аниқланганда;

божхона органининг аниқланган қоидабузарликларни бартараф этиш мажбуриятини ваколатли шахс зиммасига юклайдиган қарори ваколатли шахс томонидан бажарилмаганда.

Рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туриш суд тартибида амалга оширилади, бундан фавқулодда вазиятлар, эпидемиялар ва аҳолининг ҳаёти ҳамда соғлиғига ҳақиқий таҳдид вужудга келишининг олдини олиш муносабати билан ўн иш кунидан ошмайдиган муддатга рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туриш ҳоллари мустасно.

Божхона органининг рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарори рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туриш сабаблари ва қонун ҳужжатларидаги аниқ нормалар кўрсатилган ҳолда, қарор қабул қилинган кундан эътиборан бир иш кунидан кечиктирмай ваколатли шахсга етказилади.

Рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туриш тўғрисидаги суд қарори қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда ваколатли шахсга етказилади.

Божхона органи ёки суд рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туришга сабаб бўлган ҳолатларнинг ваколатли шахс томонидан бартараф этилиш муддатини белгилаши шарт. Рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туришга сабаб бўлган ҳолатларни ваколатли шахс томонидан бартараф этиш муддати рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор ваколатли шахс томонидан олинган кундан эътиборан беш иш кунидан кам бўлмаслиги керак.

Рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туришга сабаб бўлган ҳолатлар ваколатли шахс томонидан бартараф этилган тақдирда рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туриш тўғрисида қарор қабул қилган божхона органи ёки суд рухсатноманинг амал қилишини қайта тиклаш ҳақида кўрсатилган ҳолатлар бартараф этилганлиги тўғрисида тасдиқнома олинган кундан эътиборан беш иш куни ичида қарор қабул қилиши шарт.

Божхона органи қабул қилинган қарор ҳақида ваколатли шахсни тегишли қарор қабул қилинганидан сўнг бир иш куни ичида хабардор қилади.

Рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарор устидан белгиланган тартибда шикоят қилиниши мумкин.

140-модда. Рухсатноманинг амал қилишини тугатиш

Рухсатноманинг амал қилиши қуйидаги ҳолларда тугатилади:

ваколатли шахс рухсатноманинг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги ариза билан мурожаат қилганда;

юримдик шахс тугатилганда — тугатилган ёки фаолияти тўхтатилган пайтдан эътиборан, юримдик шахс қайта ташкил этилганда эса — қайта ташкил этилган пайтдан эътиборан, бундан юримдик шахсининг ўзгартирилиши мустасно;

тадбиркорлик субъекти бўлган жисмоний шахс давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳноманинг амал қилиши тугатилганда;

жисмоний шахс вафот этганда, унинг муомала лаёқати белгиланган тартибда чекланганда ёки у муомалага лаёқатсиз деб топилганда;

рухсатноманинг амал қилишини тўхтатиб туришга сабаб бўлган ҳолатлар божхона органи ёки суд белгилаган муддатда ваколатли шахс томонидан бартараф этилмаганда;

божхона органининг рухсатнома бериш тўғрисидаги қарори ғайриқонуний эканлиги аниқланганда;

рухсатноманинг амал қилиш муддати тугаганда;

амалга оширилиши учун божхона органининг рухсатномаси берилган бир марталик ҳаракат бажарилганда.

Ушбу модда биринчи қисмининг учинчи, тўртинчи, бешинчи, саккизинчи ва тўққизинчи хатбошиларида

кўрсатилган ҳоллар юзага келиши билан рухсатноманинг амал қилиши тугатилган деб ҳисобланади.

Рухсатноманинг амал қилиши ушбу модда биринчи қисмининг иккинчи хатбошисида кўрсатилган ҳолларда божхона органи томонидан, ушбу модда биринчи қисмининг олтинчи ва еттинчи хатбошиларида назарда тутилган ҳолларда эса суд томонидан тугатилади.

Рухсатноманинг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги суд қарори ваколатли шахсга ва божхона органига қонун ҳужжатларида белгиланган муддатларда етказилади.

Рухсатноманинг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги божхона органи қарори унинг амал қилиши тугатилишининг сабаблари ва қонун ҳужжатларининг аниқ нормалари кўрсатилган ҳолда, қарор қабул қилинган кундан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай ваколатли шахсга етказилади. Рухсатноманинг амал қилиши тугатилган тақдирда, у божхона органига қайтарилмайди.

Рухсатноманинг амал қилишини тугатиш тўғрисидаги қарор устидан белгиланган тартибда шикоят қилиниши мумкин.

141-модда. Рухсатномани қайта расмийлаштириш ва унинг дубликати бериш

Юридик шахс бўлган ваколатли шахс ўзгартирилган, унинг номи ёки жойлашган ери (почта манзили) ўзгарган тақдирда, юридик шахс бўлган аризачи ёки унинг ҳуқуқий вориси қайта рўйхатдан ўтказилганидан кейин етти иш кун ичида божхона органига кўрсатилган маълумотларни тасдиқловчи ҳужжатларни илова қилган ҳолда рухсатномани қайта расмийлаштириш тўғрисида ариза бериши шарт.

Тадбиркорлик субъекти бўлган жисмоний шахс давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисида ўзига берилган гувоҳномада кўрсатилган фамилияси, исми, отасининг исми ёки фаолият кўрсатадиган жойи ўзгарган тақдирда, тадбиркорлик субъекти бўлган жисмоний шахс ёки унинг ҳуқуқий вориси (меросхўри) қайта рўйхатдан ўтказилганидан кейин етти иш куни ичида божхона органига кўрсатилган маълумотларни тасдиқловчи ҳужжатларни илова қилган ҳолда рухсатномани қайта расмийлаштириш тўғрисида ариза бериши шарт.

Жисмоний шахсининг (бундан тадбиркорлик субъекти бўлган жисмоний шахс мустасно) фамилияси, исми, отасининг исми ўзгарган тақдирда товарларни тегишли божхона режимида жойлаштириш учун рухсатномани қайта расмийлаштириш талаб этилмайди.

Рухсатномани қайта расмийлаштириш тўғрисидаги ҳужжатлар ваколатли шахс томонидан божхона органига бевосита ёки почта алоқаси воситалари орқали ёхуд электрон шаклда, улар олинганлиги ҳақида хабардор қилинган ҳолда тақдим этилади.

Рухсатнома қайта расмийлаштирилгунига қадар рухсатномани қайта расмийлаштириш ҳақида ариза берган ваколатли шахс ёки унинг ҳуқуқий вориси божхона органи томонидан қабул қилиб олинган санаси қайд этилган ариза асосида унда кўрсатилган ҳаракатни бажаради.

Ваколатли шахсдан ушбу моддада назарда тутилмаган бошқа ҳужжатларни тақдим этишни талаб қилишга йўл қўйилмайди.

Рухсатномани қайта расмийлаштириш ва қайта расмийлаштирилган рухсатномани бериш тегишли ҳужжатлар илова қилинган қайта расмийлаштириш

тўғрисидаги ариза божхона органи томонидан олинган кундан эътиборан уч иш куни ичида амалга оширилади.

Берилган рухсатнома йўқотилган ёки яроқсиз ҳолга келган тақдирда, ваколатли шахснинг аризасига кўра божхона органи ариза олинган кундан эътиборан уч иш куни ичида унинг дубликати беради.

Рухсатномани қайта расмийлаштирганлик ва унинг дубликати берганлик учун божхона йиғими ундирилмайди.

142-модда. Рухсатномани бекор қилиш

Рухсатнома қуйидагилар асосида бекор қилинади:

ваколатли шахснинг рухсатномани бекор қилиш тўғрисидаги аризасига кўра;

рухсатнома қалбаки ҳужжатлардан фойдаланган ҳолда олинганлиги факти аниқланганда.

Рухсатнома ушбу модда биринчи қисмининг [иккинчи хатбошисида](#) кўрсатилган ҳолларда божхона органи томонидан, ушбу модда биринчи қисмининг [учинчи хатбошисида](#) назарда тутилган ҳолларда эса суд томонидан бекор қилинади.

Рухсатнома бекор қилинган тақдирда, у божхона органларига қайтарилмайди.

Рухсатномани бекор қилиш тўғрисидаги суд қарори рухсатнома берилган санадан эътиборан амал қилади.

Рухсатномани бекор қилиш тўғрисидаги суд қарори устидан белгиланган тартибда шикоят қилиниши мумкин.